

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haassenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haassenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetői irodájában

130. szám.

BRASSÓ, Kedd, november 10-én.

I-ső évfolyam 1885.

A szászok és a németországi sajtó.

Az „Ein Denunziantenstreich“-nak folytatása is volt. A mi kedves jó szászaink, azok a soha sem nyugvó tulzók, bevitték a dolgot a németországi sajtóba is. Persze szükségük volt arra, hogy a németországi sajtó is hallassa szavát — természetesen az ő saját szavukat, hogy azzal álljanak elő az ő szerény népöknek.

A „Nemzet“ ismeretes cikke október hó 18-án jelent meg s ime már 24-én a „Frankfurter Zeitung“ vonatkozik arra. Ez a gyorsaság nagyon feltűnő. Ezt tárgyalta újból a „Nemzet“. De mit is irt az a gonosz levelező? Hát lássuk azt:

„Mégis csak bámulatos, mily jól ismerik Frankfurtban Brassó város költségvetését! Lehetetlen, hogy e cikk Frankfurtban készült legyen; lehetetlen, hogy ők hozzászóljanak egy tárgyhoz, melyről fogalmuk sincsen. A „Nemzet“ azon számát ők legfeljebb 20-án kapták kézhez, s ha adatok után irnak vala Brassóba, akkor az a cikk 24-én még nem jelenhetett volna meg.

De hát itt ismét a már megszokott misztifikációval van dolgunk. A „Nemzet“ 19-én ért Brassóba, itt azután melegebben megírták azt a cikket, a mely 22—23-án ért Frankfurtba, s így jelent meg azután 24-én.

Érteni kell ennek módját, tudni kell, miért történik ez így. A szászok között, különösen Brassóban az utolsó időben nagy változások állottak be. Összekötő kapcsaik lazulnak s azt a hazai szász sajtó fentartani nem tudja. A szász nép egy része, a józan mérsékelt elem kezdi belátni, hogy pusztulnia kell, ha vezetőit követi. Elégületlenségüknek már nyíltan adnak kifejezést.

Egy eszköz van csak az összetartásra, a mely eddig mindenkor hathatósan bizonyult: a németországiak; a német sajtóba küldött cikkeik reprodukálásával akarnak hatni.

A brassóiaknak is szorul a csizmájuk. Az önállóbban gondolkodó szászok már nyíltan merik kifejezni rosszalásukat. Ennek megakadályozására volt szükségük a „Frankf. Ztg.“ cikkére.

Ebbe a cikkbe kapaszkodik bele 259-ik száma vezércikkében a böcs „Kronstädter Ztg“.

Oly magyarázatot igyekszik adni a dolognak, melyért még az iskolás gyermek is kineveti.

A böcs uraság különösnek tartja a „Magyar Polgár“ cikkirójának véleményét; mert ő azt sem vette észre, hogy a „M. P.“ azt a cikket a „Nemzet“-ből vette át. Aztán felvilágosítással szolgál. Szerinte a dolog nagyon egyszerű. Ők (a született tudósok!) megadták arra a gyalázatos cikkre (Schmähartikkel) a feleletet s hivatkoztak lapuk 1884. évi 149—158. számaira. Ez szolgált a „Frankf. Ztg.“-nak alapul, mert olvasva azt a cikket, utána-jártak a dolognak.

Csakhogy ez az utánjárás kétféle lehet. Vagy oly elbizakodott a „Kr. Ztg.“, hogy azt hiszi, miszerint a németországi lapok oly nagy becsben tartják a sajtósok számára készült lapjokat, hogy azokat évről-évre gyűjtik s adandó alkalomra csak rögtön előveszik s azt használják kutforrásul; vagy pedig csakugyan utána-jártak azok a dolognak. Tehát elismeri, hogy adatokat kértek. S kitől kérték volna? Hogy a történt meg mindazonáltal, hogy az a cikk oly hamar megjelent? . . . Lehet, hogy sürgönyváltás útján; azonban ezt kétségbe vonjuk. Mi is csak azt állítjuk, hogy mikor a „Nemzet“ cikke ideért, akkor azonnal gondoskodtak itt arról, hogy a „Frankf. Zeitung“ jól (!) informáltassék.

Tagadhatja a „Kronst. Ztg.“, de mi nem hiszszük; a mint azt sem, hogy Brassóban nincsenek u. n. titkos sajtó-irodák. Hát bizony, ha kell, nevekkel is szolgálunk, biztos adatokkal. Hogy a „Kr. Ztg.“ redakciójában is gyártatnak ily levelek, az természetes. De van egy szász pap, a ki minket is a „Kölnische Ztg.“ munkatársának tekintve, külön szobába vezetett; ez egyedül három németországi lapnak dolgozik, saját fia dicsekedett apja ezen kitűnő érdemeivel. Van két ügyvéd; ezekről biztosat tudunk. A mit magunk láttunk, azt hiába tagadják ők.

De még az sem egészen úgy van ám, hogy az erdélyi szászokat csak a német anyanyelv s kultura köti össze s hogy közöttük szó sincs szakadástól. A mi az erdélyi szászokat egymáshoz kötötte eddig, az a mesterségesen szított közös magyar-gyűlölet volt. Itthon vette kezdetét, kívülről témogatták. — A német nyelv s kultura kapocs, azt megengedjük, de hogy az a legnagyobb volna, azt soha.

Hisz a délmagyarországi németek s a szépesi szászok is görcsösen ragaszkodnak a német nyelvhez és kulturához, de azért ki vannak taszítva a nagy kötelékből. Mert egyszersmind jó hazafiak is. Ez a főkapocs.

Tagadhatja a böcs cikkiró a kapesok lazulását, az már használni nem fog. Ha sok nincs is, annyi esze mindenesetre van, hogy ezt be ne vallja. Elég baj reá nézve, hogy tapasztalnia látnia kell. Avagy azt hiszi, hogy a brassó- s küllőmegyei szászok még ma is az, a mi néhány évvel ezelőtt volt? . . . Sajnáljuk balgaságát; sajnáljuk korlátoltságát. Ha csak nem akarja nemlátni, akkor látnia kell a szakadást Brassóban is, Küllőben is. Nem problematikus exisztenciájú egyének szakadtak s szakadnak el, hanem előkelő társadalmi állással bíró férfiak igyekeznek megérteni a békés szász néppel, hogy az eddigi uton való tovább haladás egy borzasztó örvény szélére vezet, melytől csak egy lépés van a bukáshoz. — Ezeknek érdekében fekszik a német kultura s német nyelv, ezek teljes ép-ségben akarják fentartani a szász nép eredeti nemzetiségét, de összeegyeztetik azt a magyar haza szeretetével. S a szász nép többsége bizonyára be fogja látni, hogy méltó vezetői csak ezek lehetnek.

Az ellen pedig hiába fog dálni-fulni a „Kronstädter Zeitung“, a „Tageblatt“, meg a németországi sajtó is. Az ár ellen uszni ők nem tudnak. A zajgó hullámokat feltartóztatni még kevésbbé.

- y.

A horvát kontó. A m. kir. államszámvevőszéknek imént kiosztott zárszámadási jelentése szerint Horvátország az 1882. és 1883. évben következő pénzügyi viszonyban állott a magyar birodalommal: 1. 1881-ben: Horvátország quótája (55.5%) szerint járult a közös budgethez 9 millió 378,628 frttel. Ellenben Horvátország tiszta jövedelme volt csak 4.536,140 frt. A Magyarország által fedezett s meg nem térítendő hiány tehát; 4.842,487 frt. — 2. 1883-ban: Horvátország járult a közös budgethez 4.590,354 frttal. Ellenben a quota tényleg volt, 8.848,338 frt. Magyarország fődözött tehát: 4.227,983 frtot. Magyarország tehát csak két év alatt több mint 9 milliót vert bele a horvát tartományba azért, hogy ott címereit letépjék és naponkint meggyalázzák.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Könyvekről és közönségünkről.

Most, midőn a tél közeledik, időszerűnek tartjuk egyet-mást a könyvekről, könyvgyűjteményekről és az olvasóközönségről elmondani. A zord idő a szobába kényszerít és az olvasás az első helyet foglalja el szórakozásaink között. Nálunk, igaz, nem uagy az olvasóközönség, és még ritkább a könyvvásárlás saját családi könyvtárunk számára. Itt-ott azonban mégis található.

Jellemző az ilyen könyvgyűjtemény azok benső világára, eszmekörére, izlésére, műveltségére, a kik vettek, tartják és olvassák és érdekes világot vet szellemi táplálékukra és életükre.

Kezdjük a családnál. Ott, hol gyermekek vannak és az apa már apró, olvasni alig megtanult gyermekeinek legelőbb is az arab regéket, tündérmeséket, Robinsont, vagy az amerikai és indián lakók vadászkalandjait s végre egy néhány regényes és tanulságos utazást vesz meg, ott biztosak lehetünk a magasabb izlés nagyon kifejtett fokáról; az irodalom nagy becsének teljes tudata és az azzal való foglalkozás lengi olyan helyen át az egész házat.

A házi nő olyan helyen hallgatva egyezik minden kulturális dologba. Nagyon ritkán történik, hogy az anya is tényező lenne ilyesmiben. Legtöbbször

reá is elragad egy kis érdeklődés — némi máz, valami felületes igyekezet, több műveltséget mutathatni fel, más köznapi nőnél. A nőnevelés örvendtes haladásairól azonban itt is kedvező fordulatot várhatunk. Főleg a nő kezében van a gyermekek első nevelése; és egyedül ő tudja figyelemmel kísérni a serdülő ifjúság olvasmányait. Az anya műveltsége és körültekintő eljárása nagy befolyással van a jövő nemzedék életrevalóságára, hasznavehetőségére, jellemére.

Nincs sok mondani való az olyan férfiak kézi könyvtáráról, a kik ifjú korukban az irrodalommal foglalkoztak. újdondások voltak vidéki lapoknál, rémtörténeteket dolgoztak fel igen nehézkes, rossz stílylettárcaczikknek. a kik bíraltak csinos színésznőket, elragadtatva azok magas művészete által (főleg a színadok mögött) stb. stb. Az ilyeneken meglátszik késő vén korukban is a hajdani nagyratörés és vágyás. — Nyilvánul ez a kis üveges könyves-téka polczain álló, mindennemű szemlék s folyóiratokban.

Ott van Szalay „Magyarok története“, néhány latin és görög könyv, mely soha sem volt teljesen végig olvasva, Jókainak néhány hiresebb műve népszerű kiadásban, Arany, Petőfi, Tompa diszkiadású művei, Vörösmarty rajzai ritkán található. Végre jön egy csomó bekötött képes heti ujság; ezek hevernek évről-évre ki nem nyitogatva.

Nők, kik nálunk könnyvet vesznek, még ritkáb-

bak és fájdalom, ha akad is itt-ott egy, annak kézi könyvtára vagyis polcza nagyon silány rém-regényekből áll; többnyire füzeteként házalóktól összeszedett külföldi művek, a melyek árát konyhapénzből takarítja meg a regényes hajlamu és ilyenmü, ártatlannak vélt élvezetre vágyó nő. Nagyon ritkán van meg a helyes kötet és lapszám, bekötve kemény táblával csaknem soha; elhurczolják az ismerős családok. Nincs becse még a becses könyvnek sem egyszeri elolvasás után, pedig eleget sirtak a hős hősnő bukásán, néha gyászos halálán, örvendtek a kaján cselszövő megsemmisülésén, a szerelem diadalán stb.

A kölcsönkönyvtárak tele vannak a Ponson rémesen férczregényeivel. Azon idegfejesítő, gőzerővel szaladó mesetengeről szegény közönséges ha'apdó ki sem tud gázolni, úgy fel izgatódik, úgy el szórakozik, úgy elkiséri teljes, még az élet igazi gondját soha nem érező figyelmével az egész mesét. Előre talál-gatja, mi lesz a vége és mert a vak-buta köszöretlen ész is beláthatja a végét mindezen cifrán kiszórt meséknek, örül a jámbor közönség és geniének tartja magát, hogy ő előre megmondá, csak a részleteket nem tudná olyan ékesen leírni, mint a kinek ez a mestersége.

Ponson, sajnos, de igen népszerű nálunk is. — Nem szól a lélekhez, nem szól az értelemhez, nincs benne semmi, csak a könnyű ékes előadás és a szépen

A keleti válság.

A konferenciáról semmi hír; legfőleg az, hogy nem igen biznak sikerében. Annál élénkebben foglalkoztatja a diplomáciai világot, politikai köröket, sajnos egyaránt Sándor bolgár fejedelemnek az orosz hadseregből való kizárása, mely mindenfelé — de kivált az udvaroknál — kínos föltűnést okozott. Igen érdekes, mit erre vonatkozólag a konzervatív lengyelek lembergi lapjának a „Przeglond“-nak sürgönyöznek Pétervárról. E szerint a Sándor fejedelemre vonatkozó ukáz közvetlenül a császár kabinet irodájából ment ki és meglepte nemcsak a minisztereket, de a császári család tagjait is. A császár elhatározásának hírére Vladimir nagyherceg a császár fivére, Mihály és Konstantin nagyhercegek, a császár nagybátyjai a csárhoz mentek, de nem bocsáttattak be. Giers külügyminiszter a császár elhatározásáról személyesen értesítette az angol nagykövetet. Biztosra veszik, hogy a bolgár diplomáciai ügyvivő legközelebb elutazik Szent-Pétervárról.

Ujabb távirataink:

Páris, nov. 8. Cantacuzena herceg, Sándor fejedelem volt hadügyminisztere úgy nyilatkozott a „Matin“ levelezője előtt, hogy Oroszország rövid idő múlva valószínűleg megszállja Bulgáriát.

Konstantinápoly, nov. 8. Diplomáciai körökben határozottan állítják, hogy a török meghatalmazottak s status quo antet kívánni utasítvák a konferencián.

Sophia, nov. 8. Nemrég néhány montenegrói meg akarta akadályozni azt, hogy egy montenegrói belépjen a bolgár önkényesek közé. Ebből verekezés keletkezett, mely alkalommal egy montenegrói megöletett és egy megsebesült. A bujtogatók közt volt egy orosz alattvaló, ki ezért halálra ítéltetett. Egy montenegróit kényszermunkára ítélték.

Belgrád, nov. 8. A „Videlo“ jelenti Viddinből, hogy Szusics Ara lom palankai vendéglőst, egy igen ismert egyéniséget a bolgárok felakasztották.

Belgrád, nov. 8. A király elleni összeesküvés miatt történt elfogatásokra oly denunciazió adott alkalmat, mely utólag igen kétes értékűnek bizonyul.

Athén, nov. 8. Ugy látszik, alapos az a hír, hogy Bulgária szövetséget ajánlott Görögországnak.

Román lapszemle.

Azt nem tagadjuk, hogy a szász atyafiak élelmese a hírek terjesztésében. Alig, hogy betette lábát J. Péterffy József miniszteri iparbiztos Brassóba, azonnal sürgönyöztek Szebenbe. A „Tribuna“ mai 245. számában ugyanis ezt olvassuk: „A brassói román iparos tanoncz iskola bezárása.“ Brassóból sürgönyözik a „Siebenb.“ D. Tagelatt“-nak. Folyó hó 5-én d. e. 11 órakor Péterffy miniszteri biztos a románok által szervezett, s fenntartott iparos-tanoncziskolát bezárta és megsemmisítette. Azzal indokolta, hogy Magyarországon a törvény értelmében csak községi és állami iparos iskolák állhatnak fenn.“ Erre a „Tribuna“ ezt jegyzi meg. „Ujabb bizonyosság Magyarországon a joggyakorlásnak, a vallás és közoktatás szabadságának.“

Természetes, hogy lesz most láрма a nemzeti-ségi lapokban s épen ezért jónak látjuk megírni a dolgot, úgy a mint történt.

Mindenek előtt tehát előre bocsátjuk, hogy Brassóban román iparos-tanoncziskola soha sem volt Van

szótt mese. Ez kell a miveletlen agynak, kaland kalandra. Minden falusi nő vágyik egyszer valami kis kalandocskára, melynek hősnője ő lenne, s ha más-keppen nem, tehát az ilyen regényeket olvasva, beleéli magát és élvez. Észre sem veszi, hogy az mily szívós erkölcstelen mind.

A férfiak reá ismernek itt-ott lerajzolt szobaczi-czus kalandjaikra, falusi korezmák göze között elpárolgott vig napok emlékeire; újra átélnek azokat s boldogan ringanak pamlagon végig nyújtózkodva, pipálva, megelégedve.

Zola Emil könyvei már nem ily népszerűek. Itt fellép az álszemérem, a tudatlanság, tapasztalatlanság és sokszor az öntudatlan jó izlés. A durva, leplezetlen, szemérmet sértő nagyon is reális dolgok írásba foglalt sorozata a nők leg többjére visszariasztó, és épen nem elbájoló. A férfiak előtt nem új dolgok azok, a melyeket Zola elbeszél; naponta, fennt és lennt kicsinyben és nagyban átéltek, beszélnek ilyesmikről, törekszenek, nem elolvasni, hanem eljátszani azt, a mit Zola ír.

A magasabb olvasottság, a haladó kor, a nyugodt bölcsesség sok utat, meglepő érdekelt lát Zola műveiben; kimagasló egyszerűséggel előadva látja az ostort, a megvetést, mely az emberi salakos indulatokat vágja, tünteti és irtózatossá teszi.

De nem akarom folytatni elmélkedéseimet. Talán időm lesz legközelebbi alkalomkor, még mielőtt a tél beköszönt, egy néhány könyvet az olvasó közönség figyelmébe ajánlani.

egy román kereskedő tanoncziskola már több év óta, melyet a brassói román kereskedők társulata tart fenn saját költségén. Ilyen iskolát tartanak a magyar és szász kereskedők is külön-külön, mindenik a saját költségén. A magyar és a szász iparos tanonczok, sőt a románoknak egy része is a Brassó városi és állami iparos iskolába járnak. Eszükbe sem jutott a kereskedő inasokat az iparos tanonczokkal egy iskolába küldeni. Egyedül a brassói gör.-kel. kereskedő társulat engedte meg, hogy a szegényebb sorsu iparos inasok, kik tandíjt nem fizethetnek, járjanak a román tanonczok iskolájába. Ez ellen az eljárás ellen intézkedett a miniszteri biztos, tudatván a gör.-kel. román kereskedők bizottságával, hogy kereskedő tanonczosokkal az iparos tanonczok egy iskolába, itt a hol két jól szervezett iparos-tanoncziskola van, nem járhatnak. A gremium ezt tudomásul vette és intézkedett is már, hogy azon románajku iparos tanonczok, kik eddig a román kereskedők alsófoku iskolájába jártak, ezután az állami és a városi iparos-tanoncziskolákba menjenek. Az alsófoku román kereskedelmi iskola működni fog ezután is, még sikerebben, mint eddig, mert megszabadult az iparos tanonczoktól.

Na, tisztelt „Tribuna“, ilyen Magyarországon a joggyakorlat, a vallás és közoktatás szabadsága. Egyéb-iránt bármilyen is az a magyar szabadság, a Tribunának nem kell. A magyar alkotmány ellen, a magyar nemzet ellen harcol ő, itt Magyarországon. Erre neki joga van, mert ő nem konspirált az uralkodóház ellen. — Jól tudja a „Tribuna“, hogy midőn a magyar alkotmány is nemzet ellen harcol, akkor az alkotmány megtartására esküt tett koronásfő ellen is harcol, hanem azért adja a farizeust. Ijesztget a hypocrita, hogy így meg úgy lesz, mikor már ő sem vállalkozik közbenjárónak a monarchia és a poporulu nostru között.

Hát miért tagadjam, hogy mi jut mindig eszembe, mikor a „Tribuna“ legénykedéseit olvasgatom. A szerkérudra letelepedett légy meséje jut eszembe, mikor ez azt hitte, hogy ő huzza a szekeret. Megélt Magyarország ezer év óta a „Tribuna“ nélkül, — megélt ezután is. Fűtölgjön csak tovább is, mint a félénk ember az erdőben, mutatván ezzel hősiess háterságát; hitesse el magával, hogy ő képes nyomást gyakorolni fecsegéseivel a magyar sajtóra. Egygyel azonban tisztában lehet egyszer s mindenkorra, és ez az, hogy komolyan nem vesszük rémregényeit, melyeket vezércikk alakjában ad olvasóinak. A ki éjjel nappal csakis öklét mutogatja, fogait vicsorítja: csak nem fogja azt várni, hogy vele okos ember s pláne egy nemzet szóba álljon. Zuhany kell annak s nem okos beszéd. Elhiszszük, hogy nem áll vele komoly vitába egyetlen magyar lap. Más hang, más modor kell ám ahhoz. Azzal a henczegő hánya-veti ficsorkodással, melyet Slavics uram a Dimbovicza mellől hozott, nálunk visszhangot nem fog kelteni.

Ha már a Dimbovicza is szóba jött, megemlítem, hogy ott Bukarest mellett egy szőlőkertben egy 20 éves Lina nevű magyar leányt irtózatosan gyilkolt meg román szeretője, egy sütő-legény. Kilencszer szurta hasába a kést, arczát pedig össze-vissza vagdalta, hogy emberi alak nem maradt rajta. Hogy mi-féle Linának hívták nem mondja a „Telegraful“, honnan ezt vettem. Elég, hogy Lina Ungurvicza, tehát Magyar Lina. Hanem azért a székegy leány, főleg a csiki, nem igen szeret férjhez menni, a mig nem iszik a mocskos Dimboviczából. Nem volt ez a gyilkosság az Irredenta műve, hanem szerelmi féltékenységből származott, a tettest már el is fogták. A magyar sajtó nem fog ebből a „Tribuna“ és társai kesergetésére himet varrni. Elég baj az, hogy nem akarnak azok a székegy lányok hazájukban megférni. Hát a csángók talán jobbak? Egy hajszállal sem. Hát a román leányok? Azok sem jobbak a deákné vásznánál. Mindenik vesztére megy oda s még is megy.

Nem csuda, mert ide haza nem élhet meg, itt szűk a puliszka. Nem élhet meg idehaza a dologkerülő, a bűn után futkosó. Ott sem fonják ma már kolbászszal a kertet. Igaz, hogy édes a Dimbovicza vize, de a leányok számára még édesb mérget csepegtetnek bele. Hogy is mondja a népdal?

Igy: „Haj, de szívem csak azt mondja: jobb itthon.“ Jobb még száraz puliszkán s még kópárnán is jobb becsülettel és tiszta szívvel. Czenkalji.

Brassó város képviselő testületének közgyűlése

— 1885. nov. 5-én.

(Folytatás és vége.)

Adám Károly ügyvéd az ügy elhalasztása ellen lép sorompóba. Ő meg van győződve arról, hogy az új bizottság egy ötödik javaslatával nem lesz segítve, sőt meg lesz nehezítve az ügy, mert a dolog jelen állásában is lehet határozni. Ajánlja az ügy tárgyalását és részletes vita alájául a tanácsi javaslatot tartja czélszerűnek.

lását és részletes vita alájául a tanácsi javaslatot tartja czélszerűnek.

Baulescu lelkész román nyelven beszélve azon javaslatot terjeszti elő, miszerint tekintettel arra, hogy a reform új költséget igényel, utasítsanak az ügyiratok a pénzügyi bizottsághoz.

Diamandi Manole kitűnő humorral, de tárgyalagos és átgondolt beszédben pártolta Adám ügyvéd javaslatát és csattanósan vágta a bakter-politikát. Ő a főkapitányi indokjelentést kívánta először hallani és azután fog — úgy mond — a tárgyhöz érdemben szólni.

Erre Hiemesch főkapitány az általunk már szintén ismertetett indokolást olvasta fel. Ez indokolás látszólag — meggyőzték a város atyáit a reform szükségességéről, mert a még rövid időt szolgáló főkapitány ur kitűnő szakismeretet eláruló indokolásán kívül soha világosabban ki nem mutatta senki Brassón, mily égető szükség van a legénység szaporítására; hiszen az mégis hajmeresztő, hogy éjjelen át négy ember őrzi a város és a külvárosok, a méhkeretek és Derestye lakosságát. (Jól állunk! Szerk.)

Az indokolás felolvasása után Diamandi Manole ismét szót emel és a részletes vita tárgyául a főkapitány javaslatát ajánlotta.

Hubes lelkész ajánlja az ügy azonnali tárgyalását és a részletes vita alájául szolgáló saját, mint a háromtagu bizottság tagjaival együtt készített javaslatát. — Előadja, hogy a főkapitányság javaslatait a háromtagu bizottság teljesen szükségesnek találta, de az ügy alapos tanulmányozása daczára a főkapitány urral történt ujjolagos megbeszélés folytán sem volt képes — a kérés jogosultsága daczára is — mindazt megszavazni, mi a főkapitány ur által kéretik. Mindezt pedig csakis tekintettel a rossz pénzügyi viszonyokra. Ez okból a rendőri expositurákat csakis Ó-Brassó és Borgárszeg részére vélik megszavazandónak és a bizottság által a javaslatban említett létszámot.

Maager és Fabricius ismételtén ajánlották javaslataikat. A végszót Hiemesch főkapitány és Schnell tanácsó vették igénybe.

Hiemesch főkapitány ismétlések kikerülése végett hivatkozott az indokolásában már elmondottakra. — Védelmébe veszi a tanácsi előadó ur által megtámadott kapitányi hivatalnokokat és kijelenti, hogy a legiskolázottabb és legkitűnőbb rendőrségi személyzet mellett sem képes a mostani csekély létszámmal a követelményeknek eleget tenni. Visszautasítja Maager azon vádját, hogy az exposée-jában nem volna elég gond fordítva a város lakosságának éjjeli megőrzésére és czélszerűtlennek tartja a bakterek újbóli életbeléptetését. Valóban nagy tapintatosságot tanusított a főkapitány ur, midőn a városi tanács és különösen a tanácsi előadó javaslatának indokaira oly mérsékletesen válaszolt, mert utóbbinak minden egyes szavából kitűnt a főkapitányi hivatal iránti ellenszenv. Csak nem a személyes bosszu vezérli ez urat? Szerintünk a szakképtelenség olvasható ki az előadónak a javaslatából. És a tekintetes tanács egy ily referádának felül? Sajnos, de való. — Négy lovaslegénynyel és két lóval szaporítani a rendőrséget? ... Nascitur ridiculus mus! — A főkapitány ismételtén melegen ajánlja javaslatát.

Schnell előadó reflektálva az általa és a tanács által már előadottakra, két németországi városra hivatkozik, hol kevesebb a rendőrök létszáma, mint Brassón. (No, jóra hivatkozik! Szerk.) Ismétli, hogy a főkapitányi hivatal nem karolja fel melegen hivatását, nem teszi kötelességét stb. stb. és reméli, hogy egy szakképzett rendőrhadnagy és őrmester alatt a legénység szakszerűbb iskolázása mellett és a hivatalnokok jobb akarata folytán a főkapitányság eleget tehet a követelményeknek és így a rendőrség létszáma nem is volna szaporítandó. Ajánlja mindazonáltal a tanács javaslatát azon megjegyzéssel, hogy a tanács némely újabbi felfegyverkezésein kívül kész 10 tanácsi szolgát a rendőrségnek éjjeli szolgálatokra átadni. (Mit fognak ezek nappal tenni? — Aludni! Szerk.)

A vita befejeztetvén, Maager és Fabritius javaslatai bocsáttattak szavazás alá. Az elsőnek javaslatát egyedül Maager, Fabritius javaslatát utóbbi és előbbi pártolta. Schnell ügyvéd javaslata 4—5 szótöbbséggel elfogadtatván, az ügy beláthatatlan időre elodáztatott.

E gyűlés lefolyására csak egy megjegyzést közzéadtunk.

Midőn a városi hivatalnokok fizetésének javítása került a képviselőtestület elé, a t. tanács és a t. képviselőtestület hamar megtalálta a módot a szükséges többletkiadás fedezésére, megszavazta a szükséges pótladót. Vajjon többet dolgoznak-e azóta a t. városi hivatalnok urak és javult-e a gazdálkodás? ... Ma azonban, midőn nem a hivatalnokok, hanem a város össz lakosságának érdekéről, a személy- és vagyonbiztonság megerősítéséről van szó, — ninesen pénz!

Quo usque tandem?

Legyünk türelmesek szászaink hibái iránt.

Csevegések Hazaffy Jánostól.
(Folytatás.)

Olvassuk el tehát békétűrőssel lapjait, fogadjuk irántunk való szeretetreméltóságukat oly egykedvűséggel, a milyennel az idegen sz. ... dombokon karpargató „Kronstädter Zeitung“ selejtes férczelményeit szoktuk fogadni, a mely lapocskában csak az tartja fenn az éltető nedvet, hogy Brassó város tulzó szász bölcsei abban szokták politikai és irodalmi kis szükségüket végezni, a nagyokat bizonyos külföldi német lapok számára fentartván.

Az utóbbiak közt a „Kölnische Zeitung“ foglalja el az első helyet. És van is a szász uraknak okuk ezen rajnai lapot kiváló szeretetük és ragaszkodásuk által kitüntetni; mert ezen lap nem egyedül Magyarországnak, de egész Ausztria-Magyarországnak nyílt ellensége, és egyedül csak az erdélyi szászokat szorítja szerető anyai keblére. De a legnagyobb baj az, hogy a Kölnische nénike a dualizmust mai napig még el nem fogadta s ebből kifolyólag ő még mindig a régi „Ausztria“-hoz ragaszkodik; ennél fogva nagyon félek, hogy minket egyszer majd kihagy a testamentumából.

Kár ugyan vele az időt vesztegetni, t. i. a „Kronstädter“ édes kollegával; de az olyan „drollig“, úgy tud az emberrel bánni, hogy a szabadulás tőle nem könnyű. Igazán furcsa náció! Már ő is elleszte Heinzeéktől, miképpen szoktak ezek köhécselni és pökdösni, és mily gyönyörűen fejtegette, és pedig notabene: „mit wissenschaftlicher Gründlichkeit“ és „gründlicher Wissenschaftlichkeit“, (ezeket még Flandriából hozta magával) mi különbség van „Nemzet“, „Nemzetiség“, „Nép“ között; megmagyarázván a „Nemzet“ című tekintélyes hírlapnak, hogy „Nemzet“ annyit tesz németül, mint „Volk.“ Ne neked nemzet!

Az ilyen zöld izetlenkedéseket is el kell tűrni; vaskos botunk úgy sem éri el őket; meglehet, hogy meggyógyítja őket a nevetségesség átka. De ezt sem hiszem, mert ez esetben már régen elnémultak volna.

Viseljük tehát, mint az erősebbek, ezt a keresztet is békességgel. Ne feledjük, hogy szeretett hazánk szerencsésen átszenvedte a tatár pusztításokat, a török rabigáját, a számtalan romboló belviszályt, a sáskapusztításokat és az abszolutizmust is. Ezek mind eltűntek rossz álmokként; de a haza teljes épségében most is fenáll. Nincs hát oka, ettől a modern tatárjárástól megijedni, a mely a haza és a nemzet jóhírnevének bemocskolását tűzte ki célul.

Vagy vannak más gyakorlati céljai is? Tehát mik azok? Nem akarnak az iskolákban magyarul tanulni? és miért nem? Egy része állítja, ez barbár nyelv, a régi szász nyelv ezáltal zamatosságát elveszténé; mert instállok, tessék csak képzelni, hogy veszi ki magát: Brit — kenyér, Kreokt — káposzta, Boaflich — szalonna és Fra — asszony mellett? Nem-e úgy, akár a régi mexikói Texkatliokka a magyar „Én teremtem“ szavak mellett?

Megemlítendő, miszerint nem csupán a szász köznép, mely különben németül is tud, beszéli ezen idiomot; de az ugynevezett szász művelt körök egy része is szereti azt tüntetőleg fittogatni politikából és a köznéppel való kaczerkodásból.

Egy másik rész még azt állítja, hogy a magyar nyelv megtanulása belevezetné a szászokat a magyarosítás örvényébe. Balga beszéd! Ezt hallván, azt hihetné valaki, hogy ők soha sem tanultak s egy szót sem értek magyarul.

Pedig épen ellenkező igaz. Csak tessék ezen urak akármelyikével hasznat ígérő üzletbe bocsátkozni, legott tapasztalni fogjuk, miszerint többet tud magyarul, mint a mennyit az összes erdélyi szász iskolákban ez idő szerint tanítanak!

(Folytatása következik.)

Egy kulturintézmény.

— Az erdélyi ág. ev. magyar gyámintézet. —

Háromszáz éve annak, hogy Brassóban és Erdélynek egyéb vidékein nagy számú magyar evangélikusok élnek. Ezen idő alatt a magyar evangélikusok soha semmi intézkedést nem tettek arra nézve, hogy az eklézsiák fenntartásának terhére a népnek, s a gyermekek tanításával járó kiadások hordozását a szülőknek megkönnyítsék. Pedig a magyar evangélikusok Erdély összes népei között a legszegényebbek, s különösen azt a költséget, a melylyel a gyermekeknek a felsőbb iskolákba való küldése jár, elviselni az egyes szülők nem bírják. Vannak ugyan az egyes róm. katolikus, református és unitarius iskolákban ösztöndíjak, de ezekből csak róm. kath., reform és unitarius ifjak s vajmi kevesen evangélikusok is kaphatnak. A szász iskolákban is sok segélyben részesülnek a növendékek, de csak a szászok, a magyar gyermekek abból ki vannak zárva. Mindenféle vallású szülők gyermekeiről van tehát gondoskodva, csak a magyar evangélikusokról nincsen. Innen van, hogy Erdélyben minden felekezeti iskolának tudományos készültségű em-

berei, csak a magyar evangélikusoknak nincsenek, vagy ha vannak, azok nem erdélyi születésűek. Innen van, hogy míg a Brassó-megyében elő 26000 szász evangélikus lélek bővében van az ügyvédeknek, orvosoknak, mérnököknek, tanároknak, hivatalnokoknak s más tudományos képzettségű férfiaknak, addig a magyar evangélikusok, jóllehet magában Brassó-megyében 16 ezernél többen vannak, a világi tudományos pályán csak egyetlen ügyvédről mondhatják ez idő szerint, hogy az közülük származott. Innen van, hogy míg a 26000 szász testvér közül évenként 26 tudományosan képzett egyén kerül ki az életbe, a 16000 magyar evangélikus lélek közül alig hagyja el minden 4—5 évben egy, bevégezve az iskolákat.

Nem jól van így, mert azt mondja a szent írás: „Elvesz az én népem, mivel hogy tudomány nélkül való.“ Nagy kár, hogy őkink oly intézetről vagy egyesületről, mely a népnek az eklézsiák fenntartásának terhére és különösen a szülőknek a gyermekek tanítását megkönnyítse, nem gondoskodtak. A más vallásúak és különösen szász evangélikus testvéreink közt sok ily egyesület és intézet van. Van olyan egyesület, mely a szegény gyermekeket ruházza; van oly intézet, a hol azok, a kik tanulni akarnak, ingyen lakást és élelmet kapnak; van sok ösztöndíj. A magyar evangélikusok a maguk gyermekei számára eddig semmi ilyesről nem gondoskodtak; pedig meg van írva: „Ha valaki az övéiről gondot nem visel, az a hitet megtagadta és a hitetlennél alábbvaló.“

Azért tehát f. évi április hó 10-én összegyűltek az erdélyi evang. magyar eklézsiák küldöttei a brassói magyar evangélikus templomban és elhatározták, hogy egy egyesületet állítanak, a melynek neve: „Erdélyi ág. h. evang. magyar gyámintézet“ legyen s a mely segítse a magyar ev. eklézsiákat s a magyar evangélikus gyermekeket, a kik a tanulói pályára lépnek. Tagja lehet mindenki, és hogy minél jobban felvirágozhassék, minél több jót tehessen, szükség hogy minél több tagja legyen.

Evangélikus magyarok! Ne sajnáljátok filléreiteket. Álljatok be minél számosabban ezen üdvös intézetbe tagokul, gyermekeitek hasznára teszték azt. Emlékezzetek meg a bölcseknek mondásáról: „Senki sem hagyhat gyermekeinek jobb örökséget mint a tudományt.“ Ez az intézet támasza lesz a szegény eklézsiáknak, pártfogója a szegény gyermekeknek, gyámola az árváknak, s ha egy-egy szegény szülő, midőn szemeit behunyja, könyek közt gondol gyermeke jövőjére, ez a gyámintézet meg fogja őt vigasztalni az írásnak szavaival: „Hagyd reám a te árvádat, én eltartom őket.“

Fel tehát Testvérek, sorakozzatok e gyámintézet köré, iratkozzatok be, minél többen tagokul. Persze jobb volna, ha minél több 50 frtos alapító- és 10 frtos törzstagot nyerhetnénk és álljon is be 50 frtos alapító- vagy 10 frtos törzstagnak mindenki, a kinek isten arra módot adott. De a ki se 50 frtot se 10 frtot nem áldozhat, adjon abból, a mit neki isten adott; Isten előtt a fillér is kedves leendő; emlékezzék meg kiki az apostol intéséről: „Mig időnk vagyunk mindennel jól tegyünk, de kiváltképen a mi hitünknek cselédelivel.“

Ezen gyámintézet f. hó 15-én tartván első rendes közgyűlést, erre következő meghívó adatott ki:

M e g h í v ó !

az erdélyi ág. evang. magyar gyámintézetnek f. évi november hó 15-én vasárnap d. e. 9 órakor a brassói ágost. hitv. ev. magyar templomban ünnepélyes isteni tisztelettel egybekötve tartandó első rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Az ideiglenes bizottság beszámoló jelentése.
3. Tiszti kar és bizottsági tagok választása.
4. Indítványok.
5. Három tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
6. Közébed az „Európa“ szállodában.

A gyűlésről kimerítő tudósítást fogunk hozni.

Magyar evangélikus.

Kulturegylet.

Bodola, 1885. november 3*).

Bodola s Nyén háromszéki két határszéli község intelligens lakóiból, október 27-én az „Erd. M. közm. egyletnek“ egy fiókja alakult. Csattanós bizonyítéka azon balhiedelemnek, mintha Háromszéken nem volna semmi féltetni valónk. Dehogyan nincs! Hiszen, ha csak az lenne, mit a Beksics jó indulata észrevett s miért annyi buzgalommal küzd! De méltóztassanak csak a mi két községünk szánandó nyomorát megtekinteni! Bizony felkiált ott minden jó érzésű ember, és siet mondani velünk hogy: Muljék el már tőlünk a keserű pohár. Avagy nem keserű pohár-e ez? Bodola községe végtelen szegény, háztartását 30—40% pótaóval képes csak fenntartani, a nép véginség szélén áll. Ennek oka részint a körülményekben rejlik, részint a népben. Hogy mik legyenek ezek, ma nem akarjuk részletezni, de hébe-korba elhallgatni sem fogjuk. A nép nagy része a szomszéd Oláhországban züllik szét; de ha vissza jön is később, elég baj az, hogy épen a legszorgosabb munka idején kénytelen e vidék nélkülözni a dolgos kezeit. Mióta küzdnek hazánk jobbjai ez ellen minden siker nélkül?! Vajjon kitalálják-e

valaha a módját? A mi nézetünk szerint nagyon sokat tehet a jó iskola. De értsük meg: a jó iskola. Ez alatt pedig talán leghelyesebben lehet érteni az olyant, hol elláttatnak népünk gyermekei olyan utra-valóval, melyhez az élet nagy útján mindig biztosan folyamodhatnak. S ehhez a theoretikus jó tanácsokon kívül pedig a 3 sőt 4-féle háziipar-ág. Ha a népben rejlő rosszat jó neveléssel és a körülményben rejlő rosszat kereset forrás nyitásával törekedünk elenyésztetni, s ha évek hosszú során majd sikerül is elenyésztetni, akkor igen is jogunk van mondani, hogy nincs féltetni valónk. Nény községe valamivel előbb áll. Annyival t. i. hogy népe munkásabb s testileg egészségesebb, de aztán egyébben teljesen azonos velünk. S ismételjünk: vajjon mi legyen itt a leghathatósabb gyógyszer, ha nem a jó iskola? Bizony egyéb semmi sem. —

Azt mondja Trefort miniszter ur: ő egészséges, mivel és vagyonos népet óhajt. S nagyon jól mondja. Igazán, ennél nagyobb szerű programot még senki sem adott. De ha aztán ezt a programot nem a jó iskolával akarja megvalósítani, akkor mi igazán nem tudjuk, hogy mivel. Azt mondja a kultur-egylet: ő közművelődést akar, de természetesen ő is első sorban az iskolákkal érheti el azt.

Hanem ez mind olyan világos, hogy beláthatja azt a harangozó is. Be is látták azt Bodola s Nyén lakói is; el is követtek mindent hogy mivelté, vagyon és egészségre tegyenek szert, csak hogy biz gyakran teljesen figyelmen kívül hagyattak.

Tessék még azt is megjegyezni jól, hogy egyszer valamikor Nyén község maga elhatározta, hogy iskolát épít s mert semminemű más forrás nem volt, hát magok adóztatták meg magukat tisztességesen s ezt Háromszék vármegye nem engedte meg. Hát pedig mi lehet az, hogy a felsőbbségnek kötelessége gondoskodni iskoláiról s aztán mikor a nép maga-maga jószántából akar, azt megakadályozza, maga pedig, ha tőle kérnek, elkergeti. Ez uton bizony a nép művelődni soha sem fog.

Háromszék megyének e két faluját Boszniának nevezték a székelyek. S csakugyan nagy is abban a hasonlat. Csupán csak egyetlen különbséget látunk magunk is, azt t. i. hogy míg a valóságos Boszniára Csanády bácsi szerint elköltik Magyarország minden jövedelmét, addig erre a mi Boszniánkra bizony nem költ senki egy piczulát sem (!!!)

A kulturegylet megalakult. Mi csináltunk kis fiókkört. Adja isten, hogy ezzel előbbre vigyünk ügyeinket.

A közönség köréből.)*

Nyilvános köszönet.

Tekintetes Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő ur a budapesti országos kiállításra általa összeállított nagyértékű iparműszaki fagyűjteményét, valamint „a magyarhoni nevezetesebb fák és cserjék betűsoros névjegyzéke“ czim alatt általa irt nagybecsű munkáját a brassói állami közép ipariskola faipari tanműhelyének adományozván, kedves kötelességemnek ismerem a tekintetes kir. erdőfelügyelő urnak iskoláink iránt állandóan tanúsított meleg érdeklődése és áldozatkészsége ezen újabb nyilvánításáért intézetünk nevében a legszívélyesebb köszönetet nyilvánítani.

Brassó, 1885. november hó 7-én.

Orbán Ferencz,
közép- iparisk. igazgató.

Csicsó Karolina k. a.

ház- és földbirtokosnő Brassóban

és

Hager Károly Gottfried

nyugalmaszott őrnagy

tisztelettel tudatják ismerőseikkel s barátaikkal ma, 1885. november hó 10-én délelőtti 11 órakor az evang. városi templomban történt egybekelésöket.

Helyi és vidéki hírek.

„Brassó megye az országos kiállításán“ czimű cikksorozatunkat lapunk jövő számában fogjuk befejezni. —

Brassó megye közigazgatási bizottsága tegnap f. hó 9-én tartotta november havi ülését, melyről térszűke miatt csak lapunk jövő számában fogunk referálni.

A „Dalegylet“ estélye Szombaton f. hó 7-én minden várakozáson felül, fényesen sikerült. A „Nr. 1.“ nagy termét oly díszes, válogatott közönség töltötte meg, minőt dalegyletünk estélyein eddig még nem láttunk. Mintha a működők ebből meritettek volna új erőt, mert valóban kitűnően, mondhatnók kifogástalanul énekeltek. Tapsban nem volt hiány. Egyik leg-

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

szebb pontját a mősornak dr. Matyék Károly főreáliskolai tanár gyönyörű meglepően szép hegedűjátéka képezte, a minőhöz hasonlót ritkán van alkalmunk hallani. A vegyeskar is igen szépen énekelt. Az elődást tombola követte, mely száz frtnál többet jövedelmezett s azután táncz, mely a legjobb kedélyhangulat mellett reggeli 6 óráig tartott. A jövedelem meghaladja a 300 frtot. Az estélyről szóló részletes referátát lapunk jzvo számára voltunk kénytelenek hagyni.

Husák Matild k. a., ki első hangversenyével oly szép erkölcsi sikert vívott ki magának, egy második hangverseny adására határozta el magát. Schmid Mariska k. a. énekelt s Krause N. ur hegedűjátékkal fog-nak közreműködni. Felhívjuk a közönség figyelmét e holnap szerdán esti 8 órakor a »Nro 1*-ben tartandó érdekes s nagy élvezetet ígérő hangversenyre. Husák M. k. a. játéka a művészet már oly niveauján áll, milyenben Brassóban nem egyhamar s gyakran lesz alkalmunk gyönyörködni.

Gyilkosság. Krizba községét titokzatos gyilkossági eset tartja izgatottságban. Sándor erdőőr nejét — a ki férjétől elválva élt — a napokban halva találták fel. A gyanu az erdőre esik, a kit a vizsgálat meg-ejtésével kiszállott Víz József törvényszéki bíró vizsgálati fogságba is helyezett.

A kiállítás haszna. Huszezer pár csizmára kapott megrendelést a kézdi.vásárhelji csizmadia ipartársulat.

Egy budapesti vállalkozó ugyanis ajánlatot tett a kézdi.vásárhelyi csizmadia mestereknek, hogy évenként 20 ezer pár csizmát megvásároljon tőlük azon minőségből, melyből az országos kiállításon be volt mutatva. Ezen fontos ajánlat tárgyalása végett összegyűlt vasárnap a csizmadia-ipartársulat s egyhangulag kimondta, hogy a huszezer pár csizma elkészítését elvállalja. Elkelve biz az Brassóban is!

Oláh garázdálkodások. Belényesről írják, hogy az ott megtartott katonai ellenőrzési szemle alkalmával, a szemlét teljesítő Humanitza nevezett főhadnaggy az összes hadkötelezettek katonai könyvecskéjébe betéve levő magyar és németnyelvű szolgálati szabályzati kivonatot kivágatta és mindegyik katonai könyvbe román nyelven nyomtatott szolgálati szabályzati kivonatot ragasztott be. Ez az eljárás a vidék magyar elemeinél általános felháborodást keltett. A Kolozsmegyéhez tartozó Alsó-Zsuk községében a múlt héten egy ott meglepedett magyar kertész, a nála borozó két oláh legény csak azért, mert figyelmeztette őket, hogy késő az idő s hagyják el házáat, bottal agyonverték. A tettesek elfogatván, a kolozsvári kir. törvényszék börtönében várják büntetésüket.

Timon Sándor „Éjek és napok” című igen szép elbeszélés kötete már legközelebb szét fog küldetni az előfizetőknek. Előfizetéseket készséggel kövveti lapunk szerkesztősége. Egy kötet ára 1 frt.

„Hangok az ifjúságról” cím alatt Méhner Vilmos budapesti könyvkiadó Jakab Ödöntől, a dévai al-lami főreáliskola jeles tanárától, egy verskötetet ad ki, mely a nagytehetségű költőnek eddig megjelent összes költeményeit tartalmazni fogja. Jakab Ödön az újabb költői nemzedék legtehetségesebb tagjai közé tartozik. Műveit az ihlet óráiban írja, azzal a megkapó nemes egyszerűséggel, a mely egész líráját annyira jellemzi. Jakab Ödön neve nem szorul ajánlásra, s azt hisz-szük, elég csak felemlíteni, hogy irodalmunk határo-zott gazdagodására fog válni az újabb kötet. A mű ára füzve 1 frt 60 kr, diszkötészen 2 frt 80 kr lesz. A kötet még ez év folytán megjelenik. Felhívjuk arra olvasóink figyelmét.

Kis lutri: Utolsó n.-szebeni húzás október 28-án:
14. 63. 69. 3. 28.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. november hó 10-én.

Román papírpénz à 20 frankos	8.65	vétel	8.68	eladás
ezüstpénz à 20	8.60		8.65	
Napoleon d'or (aranypénz)	9.95		9.98	
Török lira	10.22		10.25	
Orosz imperial	11.30		11.35	
Arany	5.90		5.93	
Orosz papírrubel	121.—		122.	

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**
Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

HIRDETMÉNYEK.

Szám 250./1885.

bir. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alóírt kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-cikk 108. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m.-vásárhelyi kir. törvényszéknek 14,827.—1877. számú végzése által az erdélyi kereskedelmi és hitelbank végrehajtató javára Gvávalji Musnai Sándor és Máthé Albert végrehajtást szenvedők ellen 200 forint tőke, ennek 1873. évi április 16-tól járó 6% kamatai s eddigi összesen 30 frt. 35 kr, valamint a jelen árverés ki-tüzéseért járó 4 frt 50 kr költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1884. december 22-én bírói-lag lefoglalt és 316 forintba becsült: sze-kerek, bivalok, borjúk, juhok és 1 hordó 1884-beli borból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Ezen árverésnek az 1915.—1885. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Gvávalja községében le-endő eszközzésére határidőül 1885-ik évi november hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája tűzetik ki s ahhoz a venni szándé-kozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmé-ben a legtöbbet ígérőnek szükség esetében becsáron alól is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban meg-állapított feltételek szerint lesz fizetendő. Erzsébetváros, 1885. november 3.

Szterényi János,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 3793 — 1885.

(258) 2 3

Hirdetmény

a folyó évi adóelőírás tárgyában.

Miután az 1885. évi adókive-tés és adóelőírás a folyó évi adó-fő-könyvekben már teljesen befejezve van, az 1883. évi 44. törvénycikk 36. §-a értelmében az összes adózók ezennel felszólíttatnak, miszerint az

adókönyvecskéikkel a folyó évi adó-tartozása előírása, illetőleg az adó-könyvecskéik kiegészítése eszköz-lése végett az alóírt városi adóhi-vatalnál legkésőbb folyó évi november hó 15-éig jelentkezzenek, minthogy igazolatlan mulasztás esetén 1—5 forintig terjedhető pénzbírság az il-lező mulasztó féltől be fog szedetni.

Brassó, 1885. szeptember 10.

A városi adóhivatal.

Szám 441/1885.

(259) 1—1.

végrh.

Árverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassai tekintetű kir. bíróságnak 7052/83. sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a brassai te-kintetű kir. járásbíróságnak ugyanezen sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése foly-tán Gologán G. Mária javára Vulkaneán Vojku Vaszi és neje ellen 1201 frt. 28 kr. tőke, ennek 1881 év szeptember hó 21. napjától számítandó 6% kamatai és a perköltség követelés erejéig elrendelt ki-elégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 587 frt — krra becsült ingó-ságok u. m. tehének, lovak, házi butorok, termények, szekerek, sertések és egy férfi bunda nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 7052. — 1883 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis a Szentpéter melletti méhkerthben leendő eszközzésére 1885-ik évi november hó 14-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leg-töb-bet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pe-dig felhivatnak, miszerint jogaikat az em-lített t. cz. 111. 112. §-a alapján árvere-zés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a sze-rint fizetendő.

Kelt Brassó, 1885. október hó 29.

Borsos,
kir. bír. végrehjtó.

Előnyös ügynökség kínáltatik.

Ajánlatok „Agentur” czimen Schalek Henrikhez Bécsbe küldendők.

(247) 2 2

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete

BUDAPESTEN

(alapított 1842-ben, részvénytőke 5.000.000 forint)

az 1883-iki XXXI. törvénycikk értelmében

részletveket minden a budapesti hivatalos árfolyam lap-ban jegyzett sorsjegyekre, tetszés szerinti részletfizetések-re kibocsát.

Képviselve

ORÉNDI FRIGYÉS bank- és váltóüzlete által

(205) 19 — Brassón, Színház-utca 94. sz.

Am 1. und 15. eines jeden Monats beginnt ein neues Abon-nement auf das oppositionelle

„Budapester Tagblatt“

dessen Bränneration hiemit der deutschlesenden Bevölkerung empfohlen wird. Wie bisher, wird das „Budapester Tagblatt“ unabhängig nach jeder Richtung bleiben, frisch und interessant sein und den Lesern stets die besten Arbeiten und neuesten Nach-richten vorlegen.

Ein Hinweis auf unser Blatt und unsere hervorragenden Mitarbeiter genügt. Im politischen Theile brachten wir Artikel von:

Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Dessewffy, Clemens Ernusz, Franz Fenyvessy, Béla Grünwald, Emerich Hódossy, Ferdinand Hódossy, Ferdinand Horánszky, Ludwig Horváth, Paul Királyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emerich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselinszky.

Im Feuilleton veröffentlichen wir Arbeiten von:

Kornel Abrányi jr., Emil Abrányi, Madame Adam (Juliette Lamber) in Paris, Helene von Benitzky-Bajza, Graf Nikolaus Bethlen, Francis Broemel in London, Jules Claretie in Paris, Gregor Csiky, Graf Karl Corinini in Görz, Baron Carlos von Gagera in Dresden, General Richard Gelich, Baron Nikolaus Horváth, Hieronymus Lorm in Dresden, Koloman von Mikszáth, Berthold Moldauer in Wien, Emil Peschkau in Frankfurt a/M., Elise Polko in Denz a/R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. A. Rosegger in Graz, Leopold von Sacher-Masoch in Leipzig, Thomas von Szana, Dr. Ludwig Tolnai, Béla von Tóth, Emil Mario Vacano in Est.-Pölten, Hermann Vámbéry, Johann Vajda, Johan-nes Ziegler in Wien.

Unsere Romanbeilage wird wie bisher, so auch in Zukunft die besten Her-vorbringungen der Weltliteratur publiziren.

Gegenwärtig publiziren wir eine humoristische Erzählung von

Moriz Jókai: „Ein Putsch in Rumänien.“

Im Laufe des Monates November folgt eine Novelle von

Karl Erdmann Adler: „Baldine“.

Im Laufe des Monats Dezember publiziren wir nach diesen Meisterwerken der Literatur einen kleinen Roman von

Koloman Mikszáth: „Das Gras von Pohina“.

Die Abonnementspreise betragen:

für einen Monat fl. 1.20 für ein Jahr fl. 14.—
für drei Monate fl. 3.50 für ein halbes Jahr fl. 7.—

Neueintretenden Abonnenten, welche das „Budapester Tagblatt“ auf drei Monate pränumeriren, liefern wir das Blatt gleich nach er-folgter Einfindung des Abonnementsbetrages bis zum 1. Jänner

gratis.

Administration des „Budapester Tagblatt“

Budapest, Gittergasse. Karlskaferne 7.

(257a) 1 2

S Z Á L L O D A !

EUROPA SZÁLLODA

Brassó, Erdély,

teljesen új és felette kényelmesen berendezve ajánlja

== 22 diszesen berendezett utazószobáját ==

gyors és pontos szolgálat és igen méltányos árak mellett a t. utazó uraknak.

Ez egyetlen szálloda a város közepében, alig 70 lépésnyire a főpiactól s már ezáltal is nagy kényelmet nyújt.

Ezen szállodával kapcsolatos kitűnő vendéglő, a hol havi bérletek teljes étkezésre is elvállaltatnak, valamint kőbányai süresarnok is, a melyek által a n. é. közönség kívánalmainak minden irányban elég van téve.

Szíves támogatást és részvételt kér

Kiváló tisztelttel
BARTHA ISTVÁN
szálloda- tulajdonos.

(219) 14—

KITÜNŐ KONYHA S JÓ ITALOK!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.